

Ebba Busch: Jultal 2020

Talare

Ebba Busch
Partiledare, Kristdemokraterna

Datum

9 december 2020

1 Vänner,

Adventstid är här och julfriden kommer oss allt närmare. Det är naturligt att i december blicka tillbaka över året som gått och reflektera. Det skulle jag också vilja göra idag. Använda detta tal till att få dela med mig av mina tankar kring den värld som nu är i förändring - snarare än dagspolitiken.

Det jag speciellt slagits av i år och fortsätter slås av är styrkan i vår samhällsgemenskap. Vi håller ihop. Vi skyddar varandra. Vi löser problem - tillsammans.

Vi har inte alltid samma åsikt om allt. Det är inte varje dag vi känner att vi älskar alla våra medmänniskor. Men när det gäller – då håller vi ihop.

15 Och när mörkret nu återigen sänks över Norden så möter vi det med värmen från tusentals adventsljus. En gemensam påminnelse om att vi är lovade en ljusare morgondag.

Jag vet att jag inte är den enda som i en stund av missmod tänkt: Kommer det bli någon jul detta år? Eller kommer ljusen inte tändas när vi inte längre får träffas?

Men vår samhällsgemenskap är stark. Vi firar som vi gjort i tusen år. Dukar bord. Låter klockorna ringa. Och delar med oss. Våra traditioner håller oss samman. Enar oss.

Till er som kan. Låt julen i år förkunna styrkan i vår samhällsgemenskap. Slut er inte inåt. Ge mer på det sätt du kan. För andra. För de som har de sämre. För vår samhällsgemenskap.

30

35 Det här året har innehållit allt möjligt av elände. Men mitt i allt detta elände har vi också fått reflektera över vad som är viktigt - på riktigt.

40 Visst har vi längtat efter mycket efter de nöjen och den konsumtion vi tagit för givet. Men till sist är det gemenskap och tryggheten att vara med andra vi verkligen saknat. Oavsett vad vi bär med oss – glädje eller sorg – så vill vi inte stå med det själva. Vi behöver få dela det med andra.

Vi människor är inte fria atomer – vi är gemenskapsvarelser. Och jag tror faktiskt många i år fått ett uppvaknade kring hur dåligt vi mår i isolering.

45 Vi talar ofta om att få balans - mellan arbetsliv och familjeliv. Men metaforen har en brist. Den får det att låta som om arbete och familj var lika viktiga storheter. Jag är själv skyldig till att använda denna metafor – men det är inte så att familj och arbete är lika viktigt.

50 Vi lever inte för att arbeta. Vi arbetar för att kunna leva och skapa något bättre för oss själva och vår familj. När vi bara arbetar. Skiljs av från andra. Då blir till sist livet rätt tomt. Det är inte vad som är viktigt på riktigt.

55

Vi har länge lyft ensamhet som ett reellt samhällsproblem. Den ofrivilliga ensamhet som unga upplever men framförallt den omfattande ensamhet som finns bland äldre idag.

60 Vi vet att ofrivillig ensamhet ökar smärta och risk för depression och demens hos äldre. Att kroppens kärll rent fysiskt drar ihop sig hos den som är ofrivilligt ensam i en slags kroppens protest mot att leva i konflikt med att vara människa.

65 Vi behöver upprätthålla besöksförbud för att minska smittspridningen och skydda de allra mest utsatta. Och vi kan inte begära mer av den sjukvårdspersonal som länge gjort sitt yttersta.

Men vi måste hitta sätt att låta frivilligorganisationer – som Sjukhuskyrkan – träffa äldre och bryta ensamhet. För vi är inte skapta för att leva i isolering från

andra. Att få leva i gemenskap – det är viktigt på riktigt.

75

Coronaviruset har drabbat oss alla på olika sätt. Och det är ingen hemlighet att jag under våren blev mer och mer kritisk till hur regeringen hanterat pandemin. En del har gjorts bra, inte minst när regeringen samarbetat i riksdagen. Men
80 frågetecknen kring vem som egentligen leder kvarstår. Och på vilka underlag vilar man sina beslut?

Med de inifrån blickar jag fått – kan jag inte förstå det som hänt på annat sätt än att vi har ett för svagt ledarskap i Sverige.

85

Under hela året har jag försökt förmå regeringen att tala klarspråk om vilka scenarios de ser för smittspridningen och vilka åtgärder som då ska sättas in. Jag har inte fått några svar. Våra regioner har inte fått någon sådan information.

90 I den utsträckning man har gett svar så har man hänvisat till Folkhälsomyndigheten. Och så för bara några veckor sedan framkom i Svenska Dagbladet att myndighetens ledande experter säger en sak i offentlighetens ljus och en annan i interna mejl.

95 Och då kan jag inte låta bli att undra – är det därför jag inte fått något svar från regeringen? För att regeringen inte klarat av att få sin myndighet att tala klarspråk med dem?

100 Regeringen kastar om rekommendationer. Från max 50 deltagare till 300 och sedan ner till 8. Utifrån vilka scenarion togs dessa beslut? Vi får inte veta. Vet ens regeringen?

Vad får de egentligen höra och vilket ansvar utkräver de av tjänstemännen när prognoserna slår helt fel?

105

Återkommande har regeringen skjutit ifrån sig ansvar. Duckat och delegerat. Hänvisat till Folkhälsomyndigheten. Hänvisat till regionerna. Hänvisat till kommunerna. Men detta är en nationell kris. Då kan inte en ledare skjuta ifrån

110 sig ansvar. Då måste en ledare kliva fram.

Men denna brist. Denna avsaknad av ledarskap. Den går som en röd tråd genom
115 de senaste årens kriser. Transportstyrelsekandalen. Den växande
gängbrottsligheten. Illa sköta EU-förhandlingar. Stridigheter om arbetsrätten.
Och handlingsförslamningen i migrationsfrågan.

Sverige hålls idag inte ihop av ett fungerande ledarskap. Det hålls ihop av att vår
120 samhällsgemenskap i grunden fortfarande fungerar. Att människor inom sitt
område – sin lilla del av helheten - gör det som är rätt och gör sitt bästa.

Men vi förtjänar bättre. Vi förtjänar en ny regering. Vi förtjänar ett nytt
ledarskap.

125

Men året som gått har inte bara gett insikter om tillståndet hemmavid. Vi har på
en global nivå fått se hur pandemin satt ljus och fart på processer som redan
130 startat innan den.

Så som Kinas resa mot att bli global hegemon. Högerpopulistiska
framryckningar. Den grova brottslighetens eskalering. Islamistisk terrorism.
Och Bryssels bristande markkontakt.

135

I grund och botten handlar allt detta om en kris för liberal dogma. Som på
punkt efter punkt nu faller.

Så som den med frihandel följer automatiskt frihet för den enskilde.

140

Eller att ett land kan och ska hållas samman enbart genom lagboken – inte
gemensam kultur, språk, identitet eller självförståelse.

Eller att välfärdsstaten – inte familjer och värderingar – är nog för att det
145 brottsförebyggande arbetet ska fungera.

Eller att det går att leva i frihet i ett land med en stor och uppgiven underklass –

även när den står skiljd från samhällsgemenskapen.

150

Vi kristdemokrater är en del av borgerligheten – och därmed en kraft för frihet. Vi är allierade med liberaler – för vi ser båda behovet av arbetslinjen. Vi vet att marknadsekonomi skapar de resurser som gör välstånd och välfärd möjligt. Och att den enskildes frihet är centralt i ett gott samhälle.

155

Men vi vet också att liberalismen har en blind fläck inför människans gemenskapsbehov och vad det innebär att dela ett samhälle. För borgerlighetens skull är det därför viktigt med en liberal förnyelse.

160

Jag vet att det inom vissa liberala kretsar existerar en felaktig tankefigur av att frihet är en idé om statens storlek. Det är det inte. Frihet är ett tillstånd vi lever i. Det om något har vi lärt oss i år.

165

Frihet är när en så pass välfungerande ordning råder att familjer och enskilda själva kan planera sina liv. Ta långsiktiga beslut. Att tala om frihet är därför samtidigt att tänka på ordning och rätt. Att tala om ordning och rätt är samtidigt att syfta på frihet.

170

I förra veckan rapporterade P1:s Kaliber om gängkriget som råder... i Värnamo! På bara ett par år har denna småstad i det svenska hjärtlandet upplevt elva skjutningar och fem sprängdåd. Endast ett av brotten har klarats upp.

175

Annie Lööf brukade sammanfatta sin politiska linje som "Värnamoliberalismen". Det begreppet har idag fått en djupare och sannare klangbotten. Följer man den typen av liberalism hamnar man förr eller senare i Värnamos sits.

180

Fler RUT-avdrag. Marknadshyra. LAS-reformer. Och slopad värnskatt. Käckt samlat under sloganen "Framåt". Det skapar väldigt lite frihet – när rätt och ordning saknas.

185

I tre av våra största tidningar har samhällsdebattörer denna höst frågat sig
190 samma sak: Var kan jag flytta för att återfinna ordning?

Villapriserna har senaste året ökat dubbelt så snabbt som för bostadsrätterna.
Jag tror inte bara det beror på Corona. Inte när var femte pojke i Skarpnäck
vittnar om att ha blivit rånad det senaste året...
195

200 Liberalismens stora budskap under de senaste 30 åren har varit: klyftor kan öka,
de kulturella sprickorna öka, samhällets heterogenitet öka och samtidigt så kan
den enskildes frihet öka.

205 På kort sikt fungerar det. Men på samma gång sår man ressentiment och får tids
nog skörda vänsterns identitetspolitik. En politik som omöjliggör personlig
frihet - för den mäter bara resultat på gruppnivå.

210 Vi vet att ju fler klyftor som skiljer människor åt desto djupare och våldsammare
blir konflikterna – och desto mindre den enskildes frihet.

215 Låt oss titta på Nordirland och Nederländerna som två exempel. Hur kommer
det sig att konflikter mellan protestanter och katoliker fortsätter på Nordirland
när konflikter mellan samma grupper sedan länge är överspelade i
Nederländerna?

220 Statsvetare pratar om förstärkande klyftor. När en grupp separeras ifrån en
annan på flera olika plan.

225 I Nederländerna må man haft olika tro. Men man hade samma språk, samma
nationalitet, samma kultur, delade samma grannskap, hade samma värderingar
och fanns i alla inkomstgrupper. En teoretisk klyfta överbryggades av många
broar av gemenskap.

Men på Nordirland var det tvärtom. Klyftorna förstärkte varandra och det fanns få broar. Trots att det fanns många cirklar - så överlappade de inte
230 varandra.

Var är Sverige på väg som land? Mot att fler och fler cirklar överlappar eller att grupper i större utsträckning delas från varandra?

235

Både marxister och klassiska nationalekonomer brukar hävda att man ska förstå brottslighet rationellt. Det är ett sätt för en enskild att vinna ekonomiska fördelar.

240

Men de finns inga ekonomiskt rationella skäl att förnedra sina råoffer. Urinera på pojkar och fotografera det. Skryta om det efteråt. Lägga upp bilder på Snapchat.

245 Tortyrränen i Solna kan inte förstås utifrån marxistiska eller ekonomiska modeller.

Men som uttryck för ressentiment. Som hat. Mot de andra man inte har någon annan kontakt med. Dom på andra sidan klyftan. Då blir det inte längre
250 irrationellt. Men djupt olycksbådande.

Om vädret är villigt så kommer vårt land inom kort svepas in i snöns vita
255 mantel. Vi kommer snart fira Lucia. Och skuggor må ruva i vårt land. Men de högtider vi firar nu är en påminnelse om att ur det till synes lilla och obetydliga - kan förnyelse och framtid födas.

Vi har större problem idag i vårt land än vi haft på många decennier. Stirrar man
260 enbart på dem kan de snart växa sig så stora att de kan verka oöverkomliga.

Men den svenska samhällsgemenskapen står stark. Sverige är inte svagt.

Julen påminner oss om att det finns hopp - när vi kommer samman. Att vi alla

är delar av något större. ETT adventsljus kanske inte gör skillnad – men när det lyser från varje fönster blir inte ens decembermörkret så gäckande.

270 Slut er inte inåt. (Låt det inte bara bli jul i vårt älskade nord; låt det bli jul i vart hjärta också).

Tack för ordet. Och en riktigt god jul till dig och din familj.

275

Taggar

2020, 2020-tal, Jultal, Kristdemokraterna, Kvinna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ebba-busch-jultal-2020>

280

285

290

295

300